Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2026/3239

2.7.2026

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Návrh nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na roky 2028 – 2032, dopĺňa rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa, stanovuje príspevok Spoločenstva na projekt ITER a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (Euratom) 2025/1304

[COM(2025) 594 final – 2025/0594 (NLE)]

(C/2026/3239)

Spravodajkyňa: **Alena MASTANTUONO**

Poradkyňa	Tellervo KYLÄ-HARAKKA-RUONALA (poradkyňa spravodajkyne, skupina I)
Legislatívny postup	EU Law Tracker
Žiadosť o konzultáciu	Council of the European Union, 24. 9. 2025
Právny základ	článok 40 Zmluvy o Euratome
Dokumenty Európskej komisie	COM(2025) 594 – final zhrnutie COM(2025) 594 final
Príslušná sekcia	sekcia pre dopravu, energetiku, infraštruktúru a informačnú spoločnosť
Prijaté v sekcii	9. 3. 2026
Prijaté na plenárnom zasadnutí	18. 3. 2026
Plenárne zasadnutie č.	604
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	209/1/5

1. ODPORÚČANIA

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY VÝBOR (EHSV)

1.1. **víta** navrhovaný výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na roky 2028 – 2032 (ďalej len „program“) a zdôrazňuje jeho rozmanitú úlohu pri podpore konkurencieschopnosti, bezpečnosti a udržateľnosti. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť primerané financovanie programu a rozšíriť celý rozsah investícií od základného výskumu až po jeho zavedenie do praxe v plnom rozsahu;

1.2. **sa domnieva**, že okrem financovania zo strany EÚ je potrebné zvýšiť financovanie zo strany členských štátov a využiť financovanie zo súkromných zdrojov. Žiada riadne financovanie podnikov všetkých veľkostí a zapojenie rôznych aktérov do partnerstiev v oblasti kolaboratívneho a cezhraničného výskumu a inovácií, čím by sa zvýšila konkurencieschopnosť európskych priemyselných ekosystémov a hospodárska bezpečnosť EÚ;

1.3. **poukazuje na** význam medzinárodnej spolupráce pri vývoji nových technológií a riešení, pričom uznáva potrebu riadneho posúdenia a riadenia rizík s cieľom zabezpečiť, aby boli vylúčené tretie strany, ktoré nespĺňajú všeobecné kritériá programu založené na hodnotách a kritériá bezpečnosti, a aby sa spoluprácou chránili hospodárske a bezpečnostné záujmy EÚ, a to aj z hľadiska finančných aspektov a využívania výsledkov;

1.4. **vníma** vývoj fúznej energie ako kľúčovú položku financovania v rámci programu a považuje za dôležité podporovať úlohu EÚ v projekte ITER s cieľom posilniť európsky ekosystém fúznej energie v globálnom kontexte a urýchliť uvádzanie fúznej energie na trh a jej zavádzanie v EÚ;

1.5. **zdôrazňuje** potrebu riadneho financovania vývoja ďalších jadrových technológií v odvetví energetiky vrátane malých a pokročilých modulárnych reaktorov (SMR a AMR), pokročilých palív a materiálov a bezpečných riešení nakladania s rádioaktívnym odpadom a vyhoretým palivom s osobitným dôrazom na jadrový palivový cyklus;

1.6. **nabáda**, aby sa zdroje sústredili na vývoj a využívanie jadrových technológií na iné ako energetické účely, ako sú aplikácie v medicíne, vo vesmíre, v poľnohospodárstve a priemysle; považuje predchádzanie rizikám a pripravenosť na ne a ochranu ľudí a životného prostredia pred bezpečnostnými rizikami za prierezové ciele programu a vyzýva na zvyšovanie povedomia o jadrových otázkach prostredníctvom komunikácie a interakcie so zástupcami občianskej spoločnosti;

1.7. **vyzýva na** náležité investície do rozvoja zručností a kompetencií v oblasti jadrovej energie s cieľom zabezpečiť dostupnosť talentov svetovej úrovne a kvalifikovanej pracovnej sily. Na tento účel nabáda na začlenenie jadrovej problematiky do vzdelávania na všetkých stupňoch a k podpore atraktívnosti povolaní v oblasti jadrových technológií a zároveň k posilneniu cezhraničnej mobility a vytvárania sietí prostredníctvom výskumnej a technologickej infraštruktúry na vysokej úrovni;

1.8. **sa zasadzuje** za uplatňovanie prístupu zjednodušenia z hľadiska prijímateľov v rámci všetkých administratívnych prvkov programu a vo všetkých fázach postupov podávania žiadostí a udeľovania grantov a žiada, aby boli postupy a pracovné programy ľahko dostupné pre všetkých potenciálnych prijímateľov vrátane MSP;

1.9. **zdôrazňuje**, že je potrebné vytvoriť silnú synergiu medzi programom, Európskym fondom pre konkurencieschopnosť (ECF), programom Horizont Európa a ďalšími príslušnými fondmi a programami EÚ, a to aj uplatňovaním prístupu orientovaného na výsledky, pričom sa zohľadňujú osobitosti ekosystému a dodržiava sa zásada technologickej neutrality.

2. VYSVETĽUJÚCE POZNÁMKY

Horizontálne argumenty

2.1. Toto stanovisko EHSV je najnovším z radu stanovísk EHSV k výskumným a vzdelávacím programom Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, ktorým naposledy predchádzali stanoviská k programu na obdobia 2021 – 2025 ([1]) a 2026 – 2027 ([2]).

2.2. EHSV nedávno predložil aj niekoľko ďalších stanovísk v oblasti jadrovej energie, ako sa uvádza v príslušných bodoch nižšie. EHSV okrem toho prispieva niekoľkými stanoviskami k príprave nového VFR, a to aj stanoviskami o ECF ([3]) a o programe Horizont Európa ([4]), ktoré sú z hľadiska programu najdôležitejšie.

Argumenty na podporu odporúčania 1.1 (Program)

2.3. Program je súčasťou balíka budúceho viacročného finančného rámca (VFR) a prispieva k viacerým prioritám EÚ vrátane konkurencieschopnosti a komplexnej bezpečnosti („komplexnosť“ zahŕňa rôzne rozmery bezpečnosti). Špecifické ciele programu, ktorými sú pokrok vo výskume bezpečných a inovačných jadrových technológií a zabezpečenie s tým súvisiacich zručností a talentov v EÚ, sú riadne odôvodnené. Na splnenie všetkých cieľov programu je potrebné zabezpečiť, aby finančné krytie programu bolo primerané na jeho vykonávanie.

([1]) Ú. v. EÚ C, C/2019/110, 22.3.2019.
([2]) Ú. v. EÚ C, C/2025/2968, 16.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2968/oj.
([3]) Ú. v. EÚ C, C/2026/873, 27.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/873/oj.
([4]) Stanovisko EHSV na tému *Horizont Európa* (Ú. v. EÚ C, C/2026/1973, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1973/oj).

2.4. Zároveň je dôležité hľadať synergie s ďalšími súvisiacimi fondmi a programami EÚ (pozri odporúčanie 1.9) s cieľom zabezpečiť riadne investície v rôznych fázach investovania od základného výskumu až po inovácie a zavádzanie v plnom rozsahu.

2.5. Spolupráca s ďalšími fondmi je potrebná aj z hľadiska zdrojov, keďže orientačné finančné krytie programu je 6,7 miliardy EUR na päť rokov, čo zodpovedá menej ako 6 % finančného krytia programu Horizont Európa a menej ako 4 % ECF na sedem rokov.

Argumenty na podporu odporúčania 1.2. (vnútorná spolupráca)

2.6. Vzhľadom na značné investičné potreby v oblasti programu je okrem financovania EÚ potrebné zvýšiť aj úsilie na úrovni členských štátov. Potreba reagovať na geopolitické, geoekonomické a environmentálne výzvy si vyžaduje, aby členské štáty posilnili investície do výskumu a inovácií vo všeobecnosti, ako aj do oblasti jadrovej vedy a technológií.

2.7. Na tento účel je takisto dôležité mobilizovať financovanie zo súkromných zdrojov a zapojiť do partnerstiev v oblasti kolaboratívneho a cezhraničného výskumu a inovácií verejné aj súkromné subjekty, ktoré zahŕňajú podniky, výskumné inštitúcie, univerzity a iné zainteresované strany. Okrem veľkých spoločností, ktoré v tomto trhovom prostredí prevládajú, môžu k vývoju a zavádzaniu jadrovej technológie vo viacerých častiach hodnotových reťazcov cenným spôsobom prispieť inovačné startupy. Všestranné a cezhraničné partnerstvá sú nevyhnutné na posilnenie európskych priemyselných ekosystémov, a tým aj celkovej konkurencieschopnosti a hospodárskej bezpečnosti EÚ.

2.8. Silná technologická kapacita je čoraz dôležitejším aspektom pri určovaní globálneho vplyvu a moci. Komunitu v oblasti jadrového výskumu vo veľkej miere tvoria veľké spoločnosti a verejné subjekty. Preto je nevyhnutné zabezpečiť dostatočné zdroje pre veľkých aktérov a posilniť ich úsilie v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. Zároveň je dôležité posilniť úlohu menších podnikov, ako sú inovačné startupy. Na tento účel by sa maximálny podiel financovania mal stanoviť až na 100 % pre spoločnosti všetkých veľkostí vo fáze RIA a na 100 % pre MSP a 70 % pre veľké spoločnosti vo fáze IA.

Argumenty na podporu odporúčania 1.3 (medzinárodná spolupráca)

2.9. Vývoj nových technológií a riešení si vyžaduje veľké zdroje, ktoré nie je možné dosiahnuť bez medzinárodnej spolupráce. Spolupráca s tretími stranami je preto nevyhnutná na to, aby EÚ mohla rozvíjať svoje kapacity a globálnu úlohu v oblasti jadrovej energie.

2.10. Na druhej strane sa musia primerane posúdiť a riadiť riziká súvisiace so spoluprácou s tretími stranami. Musí sa zabezpečiť, aby sa v rámci spolupráce napĺňali hospodárske záujmy EÚ, pokiaľ ide o príspevky a prínosy. Takisto je nevyhnutné zabezpečiť hospodársku bezpečnosť EÚ, a to od dodávok surovín až po ochranu práv duševného vlastníctva.

2.11. Okrem podmienok na ochranu priamych hospodárskych a bezpečnostných záujmov EÚ zahŕňajú navrhované kritériá účasti tretích krajín na programe aj všeobecné kritériá založené na hodnotách. Tie by sa mali prísne uplatňovať a krajiny, ktoré tieto kritériá nebudú spĺňať alebo budú porušovať zásady medzinárodného mieru a bezpečnosti, by sa z programu mali vylúčiť.

Argumenty na podporu odporúčania 1.4 (fúzna energia)

2.12. Vzhľadom na významné príležitosti, ktoré predstavuje fúzna energia, je nevyhnutné vyčleniť dostatočné finančné prostriedky na pokrok v tejto oblasti. S cieľom prekonať vedecké, technologické a trhové prekážky, ktoré bránia jej vývoju a využívaniu, by sa všetky investičné fázy mali považovať za celok, a to od výskumu cez pilotné projekty až po prevádzku a zavádzanie v plnom rozsahu vrátane potrebnej infraštruktúry. Pripravované oznámenie Komisie o stratégii EÚ pre jadrovú fúziu by malo na tento účel poskytnúť komplexný rámec.

2.13. Navrhuje sa, aby sa veľká časť rozpočtu programu (4 miliardy EUR) pridelila na príspevok EÚ na projekt ITER. Vzhľadom na potrebu urýchliť uvádzanie fúznej energie na trh a posilniť európsky ekosystém je to odôvodnené. Dopĺňa sa tým aj iniciatíva Horizont Európa týkajúca sa „prevratnej fúzie“, ktorá je zameraná na riešenie výziev spojených so zavádzaním fúznej energie do elektrizačnej sústavy EÚ.

Argumenty na podporu odporúčania 1.5 (iné investície do jadrovej energie)

2.14. V dôsledku zvýšenej potreby v oblasti bezpečnosti dodávok a dekarbonizácie energetických systémov sa jadrová energia stala atraktívnejšou možnosťou výroby energie, pričom je na členských štátoch, aký energetický mix si zvolia. Nahradenie fosílnych palív zdrojmi energie s nulovými a nízkymi emisiami CO_2 nie je len otázkou výroby energie, ale je dôležité aj z hľadiska úsilia rôznych priemyselných odvetví a ďalších spotrebiteľov energie o dekarbonizáciu. To si vyžaduje zvýšené investície do vývoja a zavádzania inovačných, bezpečných a chránených jadrových technológií a systémov, ako sa uvádza v stanovisku EHSV ([5]) k oznámeniu Komisie ([6]) o jadrovom objasňujúcom programe z roku 2025.

2.15. Malé a pokročilé modulárne reaktory sú príkladom technológií s rastúcim potenciálom. Malé modulárne reaktory boli uznané ako čisté a flexibilné riešenie na výrobu elektriny a tepla pre domácnosti aj priemysel, a to vrátane výroby vodíka. Cieľom strategického akčného plánu Európskej aliancie pre malé modulárne reaktory ([7]) je zaviesť malé modulárne reaktory a umožniť priemyslu EÚ rásť a konkurovať v celosvetovom meradle. Akčný plán má byť podporený finančnými prostriedkami EÚ, a to aj prostredníctvom programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu. Zároveň je základom pre nadchádzajúcu stratégiu Európskej komisie pre malé modulárne reaktory.

2.16. Keďže technológiami jadrového štiepenia už možno podporiť ciele EÚ v oblasti klímy v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte, zaslúžia si väčšie uznanie prostredníctvom zvýšenia finančných prostriedkov vyčlenených na jadrové štiepenie a pridelením koeficientu zmierňovania zmeny klímy na stupni 100 % na základe nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec sledovania výdavkov a výkonnosti rozpočtu a ďalšie horizontálne pravidlá pre programy a činnosti Únie. Inovačné opatrenia týkajúce sa technológií jadrového štiepenia (SMR, AMR, palivový cyklus atď.) by mali byť oprávnené aj na prevratné projekty (tzv. moonshot) v rámci programu Horizont Európa.

2.17. Veľké úsilie sa musí zamerať aj na zlepšenie bezpečného nakladania s rádioaktívnym odpadom a vyhoretým palivom ([8]). Je potrebné vyvinúť osobitné úsilie v oblasti vývoja jadrového palivového cyklu, a tým reagovať na geopolitické výzvy súvisiace s bezpečnosťou dodávok paliva a zvýšiť bezpečnosť životného prostredia. Vzhľadom na dôležitosť zaistenia bezpečného a chráneného nakladania s rádioaktívnym odpadom je potrebné zvýšiť kapacitu v rámci programu EURAD 2 (Európsky spoločný program pre nakladanie s rádioaktívnym odpadom) s cieľom dynamickejšie reagovať na vyvíjajúce sa potreby a politické zmeny v tejto oblasti za účasti občianskej spoločnosti.

2.18. Celkovo sa v programe musia zohľadniť potreby v rámci celej životnosti jadrových materiálov, technológií a zariadení vrátane dodávok surovín, výroby, logistiky, vyraďovania z prevádzky a nakladania s odpadom. Pokročilé riešenia sú potrebné aj na zachovanie a modernizáciu bezpečnej prevádzky v existujúcich zariadeniach.

2.19. Takisto je dôležité uznať a osloviť rôznych aktérov pôsobiacich v hodnotových reťazcoch. Napríklad MSP zohrávajú kľúčovú úlohu v mnohých častiach hodnotových reťazcov súvisiacich s jadrovými technológiami. Pôsobia aj v širokej škále odvetví.

Argumenty na podporu odporúčania 1.6 (využívanie na účely, ktoré nesúvisia s energetikou)

2.20. Väčšia pozornosť by sa mala venovať príležitostiam, ktoré jadrová veda a technológie prinášajú v mnohých iných odvetviach ako vo výrobe elektrickej energie, ako sú aplikácie ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve, poľnohospodárstve, vo vesmírnom sektore a v priemysle. Tieto oblasti sú relevantné aj pre tie členské štáty, ktoré vo svojom energetickom mixe nevyužívajú jadrovú energiu.

2.21. V sektore zdravotnej starostlivosti sú rádiologické a jadrové technológie mimoriadne dôležité v boji proti rakovine vo všetkých jej fázach vrátane odhaľovania, diagnostiky, liečby a starostlivosti. Aby bolo možné reagovať na zvyšujúci sa dopyt po rádioizotopoch v zdravotníctve, je potrebné prekonať niekoľko výziev: vysokú závislosť od tretích krajín, pokiaľ ide o niektoré kľúčové zdrojové materiály, starnutie výskumných reaktorov a oneskorenia v plánoch na výstavbu nových reaktorov, ako aj nedostatky v harmonizovanom vykonávaní platných predpisov, ako sú predpisy v oblasti jadrovej energie, farmaceutického priemyslu a dopravy, v rámci EÚ.

([5]) Ú. v. EÚ C, C/2026/883, 27.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/883/oj.
([6]) COM/2025/315 final.
([7]) Strategický akčný plán Európskej aliancie pre malé modulárne reaktory.
([8]) Ú. v. EÚ C, C/2025/110, 10.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/110/oj.

2.22. V tejto súvislosti je potrebný reálny pokrok vo vykonávaní strategického programu pre zdravotnícke, priemyselné a výskumné aplikácie (SAMIRA) a európskej iniciatívy za zriadenie rádioizotopového centra (ERVI) v súvislosti s európskym plánom na boj proti rakovine, a to aj prostredníctvom príspevku ERVI k účinnejšiemu riešeniu závislostí a posilneniu výrobných kapacít nízko obohateného uránu s vysokou koncentráciou (HALEU) a stabilných izotopov v Európe. ([9]).

2.23. Ochrana ľudí a životného prostredia sa musí považovať za prierezový prístup v rámci celého programu, a to tak v oblasti energetiky, ako aj v iných oblastiach. Hoci prioritou musí byť predchádzanie bezpečnostným rizikám, primerané finančné prostriedky sa musia vyčleniť aj na zlepšenie pripravenosti na výnimočné situácie, ako sú radiačné havárie. Takisto je nevyhnutné predchádzať bezpečnostným rizikám spôsobeným nezákonnou prepravou a používaním rádioaktívnych materiálov a pripraviť sa na ne.

2.24. Vzhľadom na rôznorodú úlohu jadrových technológií v hospodárstve a spoločnosti je potrebné zvýšiť informovanosť o jadrových otázkach a o cieľoch a výsledkoch programu prostredníctvom komunikácie a interakcie s rôznymi aktérmi občianskej spoločnosti vrátane zástupcov podnikov, pracovníkov a občanov vo všeobecnosti.

Argumenty na podporu odporúčania 1.7 (zručnosti a talenty)

2.25. Dostupnosť talentov svetovej úrovne v oblasti jadrovej energie je predpokladom toho, aby si EÚ vytvorila a udržala silnú pozíciu v globálnom kontexte. Dá sa to dosiahnuť prostredníctvom vzdelávania na vysokej úrovni spolu s výskumným a inovačným prostredím, v ktorom sa podporuje excelentnosť a poskytuje prístup k pokročilej výskumnej a technologickej infraštruktúre. V tejto súvislosti zohráva kľúčovú úlohu Spoločné výskumné centrum (JRC).

2.26. Úspech v oblasti jadrovej energie si okrem toho vyžaduje kvalifikovaných odborníkov a pracovnú silu na praktické úlohy, a to od inšpektorov a pracovníkov v elektrárňach až po lekársky a zdravotnícky personál. Preto je nevyhnutné vyčleniť primerané finančné prostriedky z programu na podporu rozvoja zručností a kompetencií, ktoré sa musia doplniť vnútroštátnymi investíciami do vzdelávania a odbornej prípravy.

2.27. Dosiahnutie a udržanie potrebného zmýšľania, zručností a kompetencií si vyžaduje, aby sa okrem všeobecného zvyšovania informovanosti jadrové otázky začlenili do vzdelávania na všetkých stupňoch od základných škôl až po odbornú prípravu a vysokoškolské vzdelávanie a aby boli doplnené o prispôsobené získavanie zručností súvisiace s prácou. Vzdelávanie v predmetoch STEM je jedným zo základov ďalšieho rozvoja zručností pre všetkých.

2.28. Okrem toho je potrebné podporovať príťažlivosť povolaní v oblasti jadrových technológií, a to najmä pre mladých ľudí, a povzbudzovať ženy, aby sa zapojili do jadrovej oblasti. Podľa analýzy Medzinárodnej agentúry pre energiu (IEA) ([10]) sú mzdy v jadrovom sektore po ropnom a plynárenskom sektore druhé najvyššie v odvetví energetiky. Podiel žien na vedúcich pozíciách v jadrovom sektore vykazuje sľubné trendy a v súčasnosti je nad celohospodárskym priemerom 25 %.

2.29. Je potrebné posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi, aby sa prispelo k úsiliu na národnej úrovni a vytvorili synergie a ďalšie prínosy z hľadiska talentov a zručností. To isté platí pre medzinárodnú spoluprácu vrátane spolupráce v oblasti výskumu s cieľom posilniť vedeckú a technologickú excelentnosť a výmenu odborných znalostí v oblasti praktickej prevádzky. Dostupnosť výskumnej a inovačnej infraštruktúry na vysokej úrovni a prístup k nej sú nevyhnutné na posilnenie mobility a vytvárania sietí talentov.

Argumenty na podporu odporúčania 1.8 (zjednodušenie)

2.30. Zjednodušenie musí predstavovať zastrešujúci prístup, ktorý sa bude uplatňovať na všetky administratívne prvky programu a všetky fázy procesu vykonávania od pracovných programov až po postupy podávania žiadostí a udeľovania grantov. Zjednodušujúce opatrenia by sa mali vykonávať predovšetkým z hľadiska prijímateľov, pričom by sa malo zabezpečiť, aby postupy a pracovné programy boli ľahko dostupné a zrozumiteľné pre všetky skupiny prijímateľov vrátane MSP ([11]).

([9]) Ú. v. EÚ C, C/2024/4661, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4661/oj.
([10]) *IEA, World Energy Employment* (Svetová zamestnanosť v energetike), 2025.
([11]) Pozri aj Ú. v. EÚ C, C/2026/873, 27.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/873/oj.

2.31. Takisto je dôležité zabezpečiť, aby štruktúra a riadenie programu boli jasné a efektívne, čo takisto pomôže prijímateľom orientovať sa v postupoch. Okrem toho sú pre potenciálnych prijímateľov kľúčové jasné a transparentné pravidlá poskytovania grantov a povzbudivé celkové prostredie financovania, čo si vyžaduje vytvorenie tej správnej rovnováhy medzi predvídateľnosťou a flexibilitou.

Argumenty na podporu odporúčania 1.9 (synergia)

2.32. V článku 7 návrhu nariadenia sa navrhuje posilniť synergie medzi programom Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a inými programami EÚ, pričom sa uvádza, že v rámci konkrétneho projektu možno využívať financovanie Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu aj ďalšie európske zdroje financovania. Veľmi vítaná je posilnená synergia medzi rôznymi nástrojmi financovania, ako sú ECF, Horizont Európa a ďalšie príslušné fondy a programy EÚ. Keďže program súvisí so všetkými štyrmi segmentmi politiky ECF od čistej a digitálnej transformácie až po otázky zdravia a vesmíru, synergie a prínosy by sa mali zvážiť vo všetkých týchto témach.

2.33. Aby sa zabezpečila udržateľnosť synergií, musí byť financovanie založené na prístupe orientovanom na výsledky a musí sa v plnej miere uplatňovať zásada technologickej neutrality.

3. NAVRHNUTÉ ZMENY LEGISLATÍVNEHO NÁVRHU EURÓPSKEJ KOMISIE

Pozmeňovací návrh 1

súvisí s odporúčaním 1.3

zmena v článku 8 ods. 3 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá EHSV
Článok 8 ods. 3 písm. b) prihlásenie sa k otvorenému trhovému hospodárstvu založenému na pravidlách vrátane spravodlivého a rovnocenného zaobchádzania s právami duševného vlastníctva, rešpektovania ľudských práv, s podporou demokratických inštitúcií;	Článok 8 ods. 3 písm. b) prihlásenie sa k otvorenému trhovému hospodárstvu založenému na pravidlách vrátane spravodlivého a rovnocenného zaobchádzania s právami duševného vlastníctva, rešpektovania ľudských práv, s podporou demokratických inštitúcií***, ako aj rešpektovania zásad medzinárodného mieru a bezpečnosti***;

Zdôvodnenie

Pozri bod 2.11.

Pozmeňovací návrh 2

súvisí s odporúčaním 1.5

dodatočný špecifický cieľ v článku 3 ods. 2 za ods. 2 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá EHSV
	Článok 3 ods. 2 písm. b), dodatočný list ***pokročiť vo výskume a vývoji inovačných a bezpečných riešení v oblasti energie z jadrového štiepenia vrátane systémov reaktorov a celého jadrového palivového cyklu;***

Zdôvodnenie

Pozri body 2.14–2.19.

Pozmeňovací návrh 3

súvisí s odporúčaním 1.5

dodatočný špecifický cieľ v prílohe po špecifických cieľoch v ods. 2 písm. a) a b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá EHSV
	Špecifický cieľ v ods. 2 písm. b) dodatočný list ***Okrem činností súvisiacich s energiou jadrového štiepenia uvedených v rámci špecifických cieľov v ods. 2 písm. c) a ods. 2 písm. d) (bezpečnosť a ochrana, nakladanie s odpadom, zručnosti a kompetencie)*** ***(i) podporovať vývoj technológií na výrobu energie založených na jadrovom štiepení vrátane malých modulárnych reaktorov (SMR) a pokročilých modulárnych reaktorov (AMR);*** ***(ii) podporovať vývoj pokročilých palív a celých palivových cyklov;*** ***(iii) zlepšovať riešenia na zachovanie a modernizáciu bezpečnej prevádzky v existujúcich zariadeniach;*** (iv) ***posilniť vytváranie európskych ekosystémov na vývoj a prijímanie inovačných riešení v oblasti energie z jadrového štiepenia.***

Zdôvodnenie

Pozri body 2.14–2.19.

Pozmeňovací návrh 4

súvisí s odporúčaním 1.7

zmena v článku 3 ods. 2 písm. d)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá EHSV
Článok 3 ods. 2 písm. d) rozvíjať, udržiavať a využívať odborné znalosti a kompetencie v oblasti jadrovej energie prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy a podporovať prístup k najmodernejším výskumným infraštruktúram, čím sa zabezpečí ich dlhodobá udržateľnosť a prevádzková excelentnosť,	Článok 3 ods. 2 písm. d) rozvíjať, udržiavať a využívať odborné znalosti a kompetencie v oblasti jadrovej energie prostredníctvom ***zvyšovania povedomia,*** vzdelávania ***na všetkých stupňoch*** a odbornej prípravy a ***podpory prístupu*** k najmodernejším výskumným infraštruktúram, čím sa zabezpečí ich dlhodobá udržateľnosť a prevádzková excelentnosť,

Zdôvodnenie

Pozri body 2.25–2.29.

Pozmeňovací návrh 5

súvisí s odporúčaniami 1.6 a 1.7

doplniť nový bod vi) v rámci špecifického cieľa v ods. 2 písm. d) v prílohe

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá EHSV
	vi) ***zvyšovanie informovanosti o jadrových otázkach a o programe prostredníctvom komunikácie a interakcie s občianskou spoločnosťou vrátane zástupcov podnikov, pracovníkov a občanov vo všeobecnosti.***

Zdôvodnenie

Pozri body 2.24 a 2.27.

Pozmeňovací návrh 6

súvisí s odporúčaním 1.2

Za článok 12 ods. 2 vložiť nový odsek.

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá EHSV
	Za článok 12 ods. 2 vložiť nový odsek. ***Odchylne od článku 27 nariadenia [ktorým sa zriaďuje rámcový program Horizont Európa] sa vo fáze RIA môže MSP aj iným ziskovým právnym subjektom uhradiť až 100 % celkových oprávnených nákladov na akciu v rámci programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.***

Zdôvodnenie

Pozri bod 2.8.

V Bruseli 18. marca 2026

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Séamus BOLAND

PRÍLOHA

LEGISLATÍVNA STOPA

ZOZNAM ZÁSTUPCOV ZÁUJMOVÝCH SKUPÍN, OD KTORÝCH SPRAVODAJCA ZÍSKAL INFORMÁCIE

Vypracovanie tohto zoznamu je výlučne dobrovoľné a zodpovedá zaň výlučne spravodajkyňa. Počas prípravy stanoviska TEN/864 na tému Výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2028 – 2032 získala spravodajkyňa informácie od týchto zástupcov záujmových skupín (organizácií a/alebo samostatne zárobkovo činných osôb):

Organizácie a/alebo samostatne zárobkovo činné osoby

Newcleo

nucleareurope

Orano

Urenco